

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO VNITŘNÍ POLITIKY UNIE
TEMATICKÁ SEKCE B: STRUKTURÁLNÍ POLITIKA A POLITIKA
SOUDRŽNOSTI

DOPRAVA A CESTOVNÍ RUCH

DOPAD MOŽNÉHO ROZŠÍŘENÍ (NA
ÚROVNI EU) KONTROLNÍCH OBLASTÍ
EMISÍ OXIDŮ SÍRY NA CELÉ EVROPSKÉ
POBŘEŽÍ

SHRNUTÍ

Obsah

Tato informační zpráva poskytuje důkladnou analýzu dopadu politického rozhodnutí ohledně kontrolních oblastí emisí oxidů síry (oblasti SECA), a to jak obecně, tak s ohledem na jejich další rozšíření na všechny mořské oblasti podél pobřeží EU. Za tímto účelem zpráva obsahuje příslušné podkladové informace a výsledky výzkumů, s jejichž pomocí bude možné pokročit v parlamentní diskusi o vhodnosti rozšíření oblastí SECA na další přímořské oblasti EU. Kromě podpory vývoje politiky v této oblasti zpráva rovněž zahrnuje relevantní skutečnosti a číselné údaje a nejnovější informace týkající se dalších vědeckých stanovisek, jež jsou založeny na výsledcích rozšířeného průzkumu na toto téma.

Tento dokument si vyžádal Výbor pro dopravu a cestovní ruch Evropského parlamentu.

AUTOŘI

HSBA – Prof. Dr. Orestis Schinas
I3 Group – Jian Bani

ODPOVĚDNÝ ÚŘEDNÍK

Piero Soave
Evropský parlament
Tematická sekce B: Strukturální politika a politika soudržnosti
B-1047 Brusel
E-mail: poldep-cohesion@europarl.europa.eu

ZPRACOVÁNÍ TEXTU

Nóra Révész

JAZYKOVÁ ZNĚNÍ

Originál: EN.
Překlady: DE, FR.

O EDITOROVI

Chcete-li se obrátit na tematickou sekci nebo si objednat její pravidelný měsíčník, pište na adresu: poldep-cohesion@europarl.europa.eu

Rukopis byl dokončen v květnu 2012.
Brusel, © Evropská unie, 2012.

Tento dokument je k dispozici na internetu na této adrese:
<http://www.europarl.europa.eu/studies>

PROHLÁŠENÍ O VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

Názory vyjádřené v tomto dokumentu jsou názory autora a nemusí nutně představovat oficiální postoj Evropského parlamentu.

Rozmnožování a překlady pro nekomerční účely jsou povoleny, pokud je uveden zdroj a vydavatel je předem upozorněn a obdrží kopii.

SHRNUTÍ

Tato informační zpráva vyjadřuje znepokojení nad přísnými mezními hodnotami síry v lodních palivech, zejména ve vybraných chráněných mořských oblastech, které jsou obzvláště citlivé na znečištění ovzduší, tj. v kontrolních oblastech emisí oxidů síry (oblastech SECA). Zpráva má také za cíl posoudit rizika spojená s rozšířením současných oblastí SECA v Evropské unii (EU) a projednává možné zavedení nových kontrolních oblastí emisí oxidů síry, včetně možnosti rozšíření oblastí SECA na celé pobřeží EU.

Znečištění ovzduší způsobené námořními loděmi, včetně oxidů síry, má dopad na zdraví a životní prostředí. Na evropské i mezinárodní úrovni se jedná o téma s vysokou politickou prioritou. Z politického i vědeckého hlediska jde o složitý problém, do kterého vstupují protichůdné zájmy zúčastněných stran.

Právní kontext

Mezinárodní námořní organizace (IMO) je zodpovědná za předcházení znečištění moří způsobeného loděmi, zejména prostřednictvím Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z lodí (úmluva MARPOL). Příloha VI úmluvy MARPOL upravuje otázku emisí oxidu síry a zavádí koncept oblastí SECA, tj. mořských oblastí, ve kterých platí přísné mezní hodnoty síry.

- V současnosti stanovuje Příloha VI mezní hodnoty obsahu síry podle hmotnosti, konkrétně 3,5 % mimo oblasti SECA a 1,0 % v oblastech SECA.
- Tyto mezní hodnoty budou sníženy na 0,5 % mimo oblasti SECA v roce 2020 (podléhá předběžnému hodnocení v roce 2018) a na 0,1 % v oblastech SECA v roce 2015.

Směrnice Evropské unie 2005/33/ES má stejný teoretický základ jako ustanovení a předpisy IMO upravující obsah síry v palivech a metody dodržování předpisů. Počínaje 1. lednem 2010 jsou členské státy povinny provést veškerá nezbytná opatření s cílem zajistit, aby lodě kotvící v přístavech EU nepoužívaly lodní palivo s obsahem síry vyšším než 0,1 hmotnostních %.

Dopravní analýza

Rozhodnutí o případném rozšíření oblastí SECA by mělo být učiněno s ohledem na změny v objemu dopravy. Pro účely této informační zprávy je mořskou oblastí s nejvyšší relevancí oblast Středozemního moře. Očekává se, že objem dopravy a obchodu vzroste, a přestože dojde ke snížení emisních limitů jako takových, zvýšený objem dopravy může znamenat větší zátěž pro životní prostředí. Je na místě zvážit rozšíření oblastí SECA na celé evropské vody jako prostředek snižování zátěže pro životní prostředí.

Technické problémy

Zavedení mezních hodnot síry u lodních paliv bylo podnětem k technologickému výzkumu v oblasti alternativních paliv a paliv se sníženým obsahem síry. Následující body shrnují hlavní otázky v této oblasti:

- technologie praček je dostupná a řeší většinu technických problémů s tím, že

náklady na instalaci se výrazně liší v závislosti na typu, stáří a velikosti lodi;

- zkapalněný zemní plyn (LNG) je jako lodní palivo slibnou alternativou za podmínky, že se podél evropského pobřeží vybuduje dostatečně hustá síť plnicích stanic;
- v oblasti hybridních praček a vývoje pobřežní infrastruktury pro LNG je zapotřebí dalšího výzkumu;
- stabilní regulační rámec podpoří snahy výrobců vypořádat se s těmito rozličnými technickými problémy.

Získané poznatky

Byly provedeny studie zabývající se dopadem stávajících oblastí SECA v Severním a Baltském moři. Ze studií vyplývá, že:

- v současnosti existuje kultura dodržování pravidel, ale je nemožné odhadnout skutečnou úroveň dodržování pravidel;
- je třeba vyřešit otázky policejního dohledu a vymahatelnosti pravidel. Prosazování výše zmíněné směrnice EU by mohlo být usnadněno jejím začleněním do protokolů Pařížského memoranda o porozumění;
- vyhýbání se pravidlům může mít souvislost s vysokou cenou paliva odpovídajícího pravidlům;
- výhody snižování emisí oxidů síry převažují nad náklady;
- co nejdříve by měly být vyřazeny nevyhovující lodě nebo by měla být zavedena nová technologie;
- měly by být vytvořeny realistické scénáře s cílem provést řádné posouzení nákladů nového nařízení a rozdělit náklady.

Otázky spojené s palivem

Předpovídat vývoj cen lodního paliva je velmi složité. Nicméně je evidentní, že paliva s nízkým obsahem síry jsou výrazně dražší než paliva s vysokým obsahem síry, jež jsou v současnosti používána. Pokud použijeme rotterdamský přístav jako srovnávací index, můžeme v jiných plnicích stanicích očekávat vyšší ceny, a to zejména v jižní Evropě.

Nezdá se, že by v současnosti docházelo k řešení otázek spojených s dostupností a cenou paliv s nízkým obsahem síry.

Majitelé a provozovatelé lodí budou čelit značné finanční zátěži. Prudké snížení mezních hodnot však zvýší přínos pro společnost.

Závěry a doporučení

- Očekává se, že objem lodní dopravy poroste, což bude mít za následek zvýšení emisí oxidů síry.
- Lodní doprava je nejvýznamnějším zdrojem acidifikace v mnoha evropských zemích.
- Sebemenší snížení zátěže pro životní prostředí bude mít širší přínos pro společnost.
- Technologie praček je již dostupná.
- Snížení mezních limitů oxidů síry a sebemenší rozšíření evropských oblastí SECA by

bylo podnětem pro technický výzkum v oblasti paliv se sníženým obsahem síry a alternativních paliv.

- Očekává se, že dojde k technické inovaci a podpoře rozvoje příslušných obchodních uskupení. Vyhlášení nových oblastí SECA v souladu s rámcem IMO by usnadnilo efektivní prosazování nařízení ve stávajícím režimu státních přístavních inspekcí.
- Kombinace mezních limitů SECA a požadavků programu Čistý vzduch pro Evropu (CAFE)¹ by přispěla k očekávanému zlepšení kvality ovzduší.
- Možný by byl i přechod na více znečišťující logistické řetězce nebo alternativní řešení, nicméně k dispozici není žádná kvantifikace a v praxi by to mělo dopad na část obchodování uvnitř EU.

Na základě výše zmíněných zjištění zde prezentujeme souhrn politických doporučení:

- rozšíření oblastí SECA na celé pobřeží EU by nastavilo stejné podmínky pro všechny zúčastněné strany a podpořilo technickou kompatibilitu lodí na krátké vzdálenosti, jež obsluhují evropské přístavy;
- sousední třetí země by také měly přijmout přísná pravidla týkající se životního prostředí; to znamená, že na politické úrovni je třeba dosáhnout porozumění a spolupráce;
- rozhodnutí nerozšiřovat oblasti SECA by znamenalo pokračování problémů s technickou neslučitelností, otázkami konkurence a velkým objemem externalit;
- je třeba dalšího výzkumu za účelem odhadu toho, jaký dopad mají emise síry na volném moři na globální oteplování;
- je třeba vypracovat důkladné posouzení požadovaného počtu a kapacity plnicích stanic LNG;
- financování je možné zajistit ze zdrojů EU i jiných finančních zdrojů; je možné, že budou vyžadovány cílené úpravy podmínek tohoto financování.

---

¹ Cílem programu Komise Čistý vzduch pro Evropu (CAFE) je zavedení dlouhodobé, integrované strategie pro řešení problému znečištění ovzduší a vytvoření ochrany proti jeho dopadu na lidské zdraví a životní prostředí. Komise nedávno zahájila komplexní přezkum své politiky v oblasti ovzduší, který vychází z Tematické strategie o znečištění ovzduší z roku 2005 a iniciativy CAFE.